

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání
Karmelitská 529/5, Malá Strana
118 12 Praha 1

Ředitelé a ředitelky středních a vyšších odborných škol,
které připravují na nelékařská zdravotnická povolání

Dále na vědomí odborům školství MHMP a KÚ

Číslo jednací

MSMT-6751/2021-1

Vyřizuje / linka

Mgr. Marta Stará / 1567

Datum březen 2021

Příloha

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

Usnesením vlády České republiky ze dne 5. 3. 2021 č. 248, k zajištění poskytování zdravotních služeb poskytovateli zdravotních služeb akutní lůžkové péče po dobu trvání nouzového stavu – studenti a v návaznosti na usnesení vlády č. 196 ze dne 26. února 2021 vláda ukládá žákům a studentům, kteří dovršili 18 let, pracovní povinnost k zajištění poskytování zdravotních služeb poskytovateli zdravotních služeb akutní lůžkové péče po dobu trvání nouzového stavu. Předmětné usnesení je dostupné na odkazu:

<https://apps.odok.cz/attachment/-/down/RCIABYTN8LYC>

Pracovní povinnosti se ukládá ode dne 8. března 2021 od 00:00 hod.

Na základě tohoto usnesení **mají žáci třetích a čtvrtých ročníků denní formy vzdělávání na středních školách a studenti prvního a druhého ročníku oborů vzdělání na vyšších odborných školách připravujících se na nelékařské zdravotnické povolání** podle zákona č. 96/2004 Sb., o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o nelékařských zdravotnických povoláních), ve znění pozdějších předpisů **po dobu trvání nouzového stavu, vyhlášenou pracovní povinnost** podle zákona č. 240/2000 Sb., krizový zákon.

Školy připravující žáky a studenty na výkon nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče **jsou povinny poskytnout součinnost orgánům krizového řízení a umožnit plnění této povinnosti ze strany žáků a studentů** i v případě, že se žáci a studenti účastní distanční výuky a praktického vyučování nebo praktické přípravy.

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání
Karmelitská 529/5, Malá Strana
118 12 Praha 1

Školám se dále **ukládá povinnost co nejdříve** (nejpozději do 9. března) **sestavit seznamy žáků a studentů, na které dopadá možnost pracovní povinnosti, a spolu s kontaktními údaji koordinátora pracovní povinnosti na dané škole zaslat místně příslušnému hejtmánovi nebo primátorovi hlavního města Prahy.** Seznam bude obsahovat přehled žáků a studentů posledních ročníků s uvedením oboru vzdělání, který studuje.

Další pokyny obdrží školy od příslušných orgánů.

Poskytovatelé zdravotních služeb, kteří poskytují akutní lůžkovou péči pacientům s onemocněním COVID-19, mají povinnost bezodkladně po nástupu žáků nebo studentů k výkonu pracovní povinnosti **zajistit jejich očkování** proti onemocnění COVID-19. Pracovní povinnost však žáci a studenti plní i v době před provedením očkování.

Příkaz k výkonu pracovní **povinnosti příslušný orgán nevydává nebo již vydaný příkaz zruší v případě žáka/studenta, který prokáže, že koná práci pro poskytovatele zdravotních služeb, který poskytuje akutní lůžkovou péči pacientům s onemocněním COVID-19.** Vztahuje se to i na případy, kdy tento poskytovatel zajišťuje prostřednictvím těchto žáků nebo studentů očkování a testování.

Vedle výše uvedeného dále uvádím,

že v případě 4. ročníků stanovených maturitních oborů středního vzdělání přistoupí MŠMT u žáků, kteří již plnili či budou plnit pracovní povinnost ve stanoveném rozsahu (nebo obdobně pomáhali či budou pomáhat dobrovolně), k dalším úpravám způsobu provedení maturitní zkoušky, aby se zohlednilo jejich mimořádné nasazení a nedostatek času na adekvátní přípravu k maturitní zkoušce. O konkrétních pravidlech Vás budeme informovat.

Žáci a studenti, kteří plní pracovní povinnost, mohou být ubytováni v domově mládeže nebo na internátě, jelikož se jedná o stejnou skupinu žáků a studentů, pro které se uplatňuje výjimka již dnes (žáci a studenti, kteří se mohou účastnit praktického vyučování).

Děkujeme Vám za spolupráci.

S pozdravem

Ing. Bc. Petr Bannert, Ph.D.

ředitel odboru středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

Základní informace k pracovní povinnosti žáků a studentů k zajištění poskytování zdravotních služeb a činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví

Pracovní povinnost žáků

- Situaci k pracovní povinnosti žáků a studentů upravuje zákon č. 240/2000 Sb., krizový zákon. Podle tohoto zákona je žák nebo student studující v posledním ročníku výše uvedených oborů vzdělání ve věku od 18 let do věku 62 let povinen:
  - uposlechnout výzvy k zaevidování se na stanoveném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti,
  - uloženou pracovní povinnost vykonávat.
- Obsah, rozsah a místo prací stanoví žákovi nebo studentovi pracovním příkazem hejtman kraje nebo primátor hlavního města Prahy. Po ukončení pracovní povinnosti bude žákovi nebo studentovi vydáno potvrzení, které mimo jiné musí obsahovat poučení o peněžní náhradě.
- Výjimku žákovi nebo studentovi může také udělit orgán krizového řízení z důvodu, že v plnění pracovní povinnosti mu brání důležitá okolnost, jejíž opominutí by mohlo vést k ohrožení života, zdraví nebo majetku. Závažnost důležité okolnosti posuzuje orgán krizového řízení.
- Žák nebo student je oprávněn plnění povinnosti odmítnout z důvodu, že plněním uložené povinnosti by došlo k ohrožení života a zdraví svého nebo druhých osob, případně z důvodu, že je ukládaná povinnost v rozporu se zákonem.
- Pokud žák nebo student není schopen vykonávat pracovní povinnost, je povinen tuto skutečnost doložit lékařským posudkem, který mu vystaví poskytovatel zdravotních služeb určený orgánem, který vydal pracovní příkaz (hejtman nebo primátor).
- Za konání pracovní povinnosti náleží žákovi nebo studentovi peněžní náhrada, kterou vyplácí orgán, který rozhodl o uložení povinnosti. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení nouzového stavu. V případě, že nebude možno určit výši peněžní náhrady dohodou nebo postupem podle občanského zákoníku, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce.

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy
Odbor středního, vyššího odborného a dalšího vzdělávání
Karmelitská 529/5, Malá Strana
118 12 Praha 1

Pracovní povinnosti nepodléhají žáci nebo studenti, kteří spadají do jedné z těchto kategorií:

- osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných druhů práce, osoby invalidní ve třetím stupni, poslanci a senátoři Parlamentu České republiky a členové vlády a dále osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké;
- zaměstnanci subjektu kritické infrastruktury, kteří se podílejí na zajištění funkce prvku kritické infrastruktury;
- ženy a osamělí muži pečující o dítě do 15 let věku, těhotné ženy, ženy do konce třetího měsíce po porodu, jestliže se dítě narodilo mrtvé, zemřelo anebo žena o něj nepečuje,
- Orgán krizového řízení může osvobodit od pracovní povinnosti a pracovní výpomoci také osoby, kterým by v tom bránila důležitá okolnost, jejíž opominutí by mohlo vést k ohrožení života, zdraví nebo majetku, závažnost důležité okolnosti posuzuje orgán krizového řízení.

Sankce za neplnění povinností ze strany fyzických osob:

- Za neuposlechnutí výzvy oprávněných orgánů krizového řízení k zaevidování na stanoveném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti lze uložit pokutu do výše 20 000,- Kč.
- Za nesplnění povinnosti vykonávat uloženou pracovní povinnost lze uložit pokutu do výše 50 000,- Kč.

tel. ústředna: +420 234 811 111

Podatelna pro veřejnost: Po - Pá 7:30 - 15:30

Elektronická podatelna: posta@msmt.cz

www.msmt.cz

Výtah některých ustanovení zákona č. 240/2000 Sb. týkajících se pracovní povinnosti

§ 2

Vymezení pojmů

(...)

d) pracovní povinností povinnost fyzické osoby vykonávat po nezbytně nutnou dobu určenou prací, která je nutná pro řešení krizové situace a kterou je tato osoba povinna konat v místě určeném orgánem krizového řízení,

(...)

§ 6

(1) Vláda je oprávněna v době trvání nouzového stavu na nezbytně nutnou dobu a v nezbytně nutném rozsahu nařídit

- a) evakuaci osob a majetku z vymezeného území,
- b) zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezených místech nebo území,
- c) ukládání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo povinnosti poskytnout věcné prostředky³⁷⁾,
- d) bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace.

(...)

(4) Povinnosti uvedené v odstavci 1 písm. c) lze uložit pouze tehdy, pokud nelze tyto činnosti a věci zajistit smluvně, subjekt plnění klade zjevně finančně a časově nevýhodné podmínky nebo plnění odmítne, a přitom hrozí nebezpečí z prodlení.

§ 14

(...)

(4) Hejtman je za stavu nebezpečí oprávněn nařídit

- a) pracovní povinnost, pracovní výpomoc nebo poskytnutí věcného prostředku³⁷⁾ pro řešení krizové situace,
- b) bezodkladné provádění staveb, stavebních prací, terénních úprav nebo odstraňování staveb anebo porostů za účelem zmírnění nebo odvrácení ohrožení vyplývajícího z krizové situace,

- c) vykonávání péče o děti a mládež, pokud tuto péči nemohou za krizové situace vykonávat rodiče nebo jiný zákonný zástupce,
- d) přednostní zásobování dětských, zdravotnických a sociálních zařízení a ozbrojených sil, bezpečnostních sborů nebo složek integrovaného záchranného systému, podílejících se na plnění krizových opatření, a v nezbytném rozsahu také prvků kritické infrastruktury,
- e) zabezpečení náhradního způsobu rozhodování o dávkách sociální péče a jejich výplatě,
- f) hlášení přechodné změny pobytu osob,
- g) evakuaci obyvatelstva,
- h) zákaz vstupu, pobytu a pohybu osob na vymezeném místě nebo území.

(...)

§ 31

Fyzické osoby

(...)

(3) Fyzická osoba je v době krizového stavu povinna

- a) uposlechnout výzvy oprávněných orgánů krizového řízení k zaevidování na stanoveném místě z důvodu uložení pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci,
- b) hlásit v obci, v jejímž správním obvodu bude pobývat, přechodnou změnu pobytu na základě povinného hlášení podle § 6 odst. 2 písm. a) a § 14 odst. 4 písm. f),
- c) strpět omezení vyplývající z krizových opatření stanovených v době krizového stavu,
- d) vykonávat uloženou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc,
- e) poskytnout požadované věcné prostředky,
- f) zdržet se činností zakázaných krizovým opatřením vydaným na základě § 6 odst. 3.

(4) Plnění povinností uvedených v odstavci 3 může fyzická osoba odmítnout, pokud by jejich plněním ohrozila život nebo zdraví vlastní nebo jiných osob anebo pokud jsou povinnosti jí ukládané v rozporu se zákonem.

(5) Obsah, rozsah a místo prací v rámci pracovní povinnosti v době nouzového stavu a stavu ohrožení státu stanoví fyzické osobě hejtman pracovním příkazem. Pracovní příkaz obsahuje jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a bydliště, den a místo nástupu pracovní povinnosti, druh práce, předpokládanou délku plnění povinnosti, poučení a označení orgánu, který pracovní příkaz vydal.

(6) Ten, kdo v době krizového stavu uložil pracovní výpomoc, vydá po jejím skončení fyzické osobě potvrzení. Potvrzení obsahuje jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a bydliště, den zahájení a ukončení pracovní výpomoci, počet odpracovaných hodin, druh a místo práce, poučení o náhradě a označení orgánu, který potvrzení vydal.

(7) V případě, že fyzická osoba není schopna ze zdravotních důvodů uloženou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc konat, doloží tuto skutečnost lékařským posudkem, který vystaví poskytovatel zdravotních služeb určený orgánem, jenž vydal pracovní příkaz nebo uložil pracovní výpomoc. Tento poskytovatel je povinen přednostně provést lékařskou prohlídku příslušné fyzické osoby a posoudit zdravotní způsobilost osoby k předpokládané práci. Úhrada nákladů vynaložených na provedení prohlídky bude vyúčtována k tíži orgánu, který vydal pracovní příkaz nebo uložil pracovní výpomoc.

(...)

§ 32

Výjimky

- (1) Poskytnutí věcných prostředků, pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc nelze uložit fyzickým osobám, které požívají výsady a imunity podle mezinárodního práva. Pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc ostatním cizincům lze uložit, pokud mezinárodní smlouva schválená Parlamentem České republiky a vyhlášená ve Sbírce zákonů nebo ve Sbírce mezinárodních smluv nestanoví jinak.
- (2) Od pracovní povinnosti a pracovní výpomoci jsou osvobozeny osoby ve věku do 18 let a od 62 let, osoby zdravotně nezpůsobilé k výkonu požadovaných druhů práce, osoby invalidní ve třetím stupni, poslanci a senátoři Parlamentu České republiky a členové vlády a dále osoby, které by tím vystavily vážnému ohrožení sebe nebo osoby blízké. Od pracovní povinnosti a pracovní výpomoci jsou osvobozeni také zaměstnanci subjektu kritické infrastruktury, kteří se podílejí na zajištění funkce prvku kritické infrastruktury. Dále jsou od pracovní povinnosti a pracovní výpomoci osvobozeny ženy a osamělí muži pečující o dítě do 15 let věku, těhotné ženy, ženy do konce třetího měsíce po porodu, jestliže se dítě narodilo mrtvé, zemřelo anebo žena o něj nepečuje. Orgán krizového řízení může osvobodit od pracovní povinnosti a pracovní výpomoci také osoby, kterým by v tom bránila důležitá okolnost, jejíž opominutí by mohlo vést k ohrožení života, zdraví nebo majetku. Závažnost důležité okolnosti posuzuje orgán krizového řízení.
- (3) Ženám lze uložit pouze takovou pracovní povinnost nebo pracovní výpomoc, která není v rozporu se zvláštním právním předpisem
- (4) Osoby osvobozené od pracovní povinnosti a pracovní výpomoci mohou poskytnout dobrovolnou pomoc.

§ 34

Přestupky fyzických osob

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že v době krizového stavu nesplní

- a) některou z povinností podle § 31 odst. 3 písm. a), b) nebo c),
- b) některou z povinností podle § 31 odst. 3 písm. d) nebo e), nebo
- c) povinnost podle § 31 odst. 3 písm. f).

(...)

(3) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a odstavce 2 písm. b) lze uložit pokutu do 20000 Kč, za přestupek podle odstavce 1 písm. b) pokutu do 50000 Kč, za přestupek podle odstavce 2 písm. a) pokutu do 100000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 2000000 Kč.

§ 35

Náhrada za omezení vlastnického práva, poskytnutí věcných prostředků a vykonání pracovní povinnosti a pracovní výpomoci

(1) Za omezení vlastnického nebo užívacího práva, poskytnutí věcného prostředku, vykonání pracovní povinnosti nebo pracovní výpomoci náleží právnické nebo fyzické osobě peněžní náhrada. Peněžní náhradu je povinen vyplatit orgán krizového řízení, který o omezení práva nebo uložení povinnosti rozhodl. Peněžní náhradu lze poskytnout po vzájemné dohodě též za poskytnutí dobrovolné pomoci. Peněžní náhrada se vyplácí do 6 měsíců od ukončení nebo zrušení krizového stavu, v jehož důsledku vznikl nárok na peněžní náhradu podle tohoto odstavce.

(...)

(3) Jde-li o vykonání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo dobrovolné pomoci, u nichž nelze určit výši náhrady dohodou nebo postupem podle občanského zákoníku, stanoví se náhrada ve výši, která odpovídá obvyklé mzdě za stejné či podobné práce. Při stanovení náhrady za poskytnutí věcného prostředku se vychází z výše nákladů vzniklých povinnému a z obvykle požadované náhrady za použití stejného nebo obdobného věcného prostředku v době jeho poskytnutí.

(4) Orgán krizového řízení je oprávněn požadovat uhrazení nákladů, které vynaložil jako náhradu za poskytnutí věcných prostředků, vykonání pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo dobrovolné pomoci, po původci havárie²⁾ nebo jiné události, v jejímž důsledku vznikla krizová situace a musela být nařízena krizová opatření. Těmito úhradami se kompenzují vynaložené výdaje.

§ 36

Náhrada škody

(...)

- (2) Náhrada věcné škody vzniklé při činnosti orgánů provádějících krizová opatření nebo při uloženém poskytnutí věcných prostředků se poskytuje podle právních předpisů platných v době vzniku škody.
- (3) Náhrada újmy na zdraví vzniklé při výkonu uložené pracovní povinnosti, pracovní výpomoci nebo dobrovolné pomoci vykonané v rámci organizované činnosti se poskytuje obdobně podle předpisů o odškodňování pracovních úrazů,²⁸⁾ pokud nárok na náhradu této škody nevznikl již z pracovněprávního vztahu.
- (4) Peněžní náhradu poskytne ten orgán krizového řízení, který nařídil krizové opatření nebo cvičení, při němž anebo v jehož důsledku vznikla škoda či újma.
- (5) Nárok na náhradu škody s uvedením důvodů uplatňuje právnická nebo fyzická osoba písemně u příslušného orgánu krizového řízení do 6 měsíců od doby, kdy se o škodě dozvěděla, nejdéle do 5 let od vzniku škody, jinak právo zaniká. Orgán krizového řízení může v případech hodných zvláštního zřetele přiznat náhradu škody i po uplynutí termínu k podání žádosti nebo i bez podání žádosti, ale nejdéle do 5 let od vzniku škody.
- (6) Náhrada škody se neposkytuje právnickým a fyzickým osobám, které zavinily vznik škodné události.
- (7) Orgán krizového řízení je oprávněn požadovat uhrazení nákladů, které vynaložil jako náhradu škody, po původci havárie nebo jiné události, v jejímž důsledku vznikla krizová situace a musela být nařízena krizová opatření.